

w sprawie uchwalenia Strategii Rozwoju Edukacji Elementarnej w Gminie Stoszowice

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 8 oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w związku z art. 1 ustawy z dnia 07 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572. z późn. zm.) **Rada Gminy Stoszowice uchwala co następuje:**

§ 1.

Uchwala się Strategię Rozwoju Edukacji Elementarnej w Gminie Stoszowice, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Stoszowice.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADCA PRAWNY
Marek Ociepa

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Andrzej Szwaja

Uzasadnienie do Uchwały Nr V/.../34/2006
Rady Gminy Stoszwice
z dnia 28 czerwca 2006r.

w sprawie uchwalenia Strategii Rozwoju Edukacji Elementarnej w Gminie Stoszwice

W roku 2005 Gmina Stoszwice przystąpiła do Programu „Dla Dzieci” prowadzonego przez Fundację Rozwoju Dzieci im. Jana Amosa Komeńskiego i Polsko-Amerykańską Fundację Wolności. Podstawowym celem programu jest wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci w wieku do 10 lat z terenów wsi i małych miast, poprzez tworzenie najlepszego środowiska rozwoju oraz podnoszenie jakości edukacji elementarnej.

W ramach programu odbyło się szereg spotkań (cykl szkoleń i seminariów) z przedstawicielami placówek oświatowych, nauczycielami, rodzicami, organizacjami pozarządowymi i instytucjami publicznymi. Uczestnicy tych spotkań zawiązali konsorcjum szkół i przedszkoli, instytucji, organizacji społecznych i osób zainteresowanych edukacją małych dzieci oraz gminy Stoszwice jako jednostki samorządu terytorialnego. W/w konsorcjum wspólnie wypracowało projekt „**Bez moralów i presji – stop agresji**”, którego celem jest wykorzystanie różnych form aktywnego spędzania czasu przez dzieci w wieku od 3 do 10 roku życia w celu niwelowania zachowań agresywnych i przeciwdziałania tym zachowaniom. Na realizację w/w projektu otrzymano dotację z Fundacji Rozwoju Dzieci im. Jana Amosa Komeńskiego, a w jego ramach odbywają dwa razy w tygodniu się zajęcia dla najmłodszych dzieci z naszej gminy.

Jednym z warunków programu, jaki musiało spełnić konsorcjum było opracowanie Strategii Rozwoju Edukacji Elementarnej w Gminie Stoszwice i przedstawienie jej pod obrady Rady Gminy Stoszwice. Cele i założenia przyjęte w formie uchwały dają większą gwarancję na podejmowanie nowych działań i kontynuowanie zapoczątkowanych, gdyż stają się prawem, a wspomniane cele i założenia uzyskują wyższą rangę i znaczenie dla konkretnej wspólnoty samorządowej.

W związku z powyższym zasadnym staje się podjęcie niniejszej uchwały

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Andrzej Szwaja

Strategia Rozwoju Edukacji Elementarnej w Gminie Stoszowice

SPIŚ TREŚCI

WSTĘP	3
I. Opis stosowanej metody	5
1. Informacje wstępne	5
2. Podstawowe informacje o metodzie SWOT	5
3. Podstawowe informacje o metodzie ZOPP (planowanie ukierunkowane na cel)	5
II. Inwentaryzacja zasobów Gminy Stoszewice w kontekście edukacji elementarnej	7
1. Lokalizacja i ogólna charakterystyka geograficzna	7
2. Zasoby ludzkie	7
3. Infrastruktura społeczna	10
4. Infrastruktura techniczna	12
III. Wyniki analizy SWOT	19
IV. Analiza celów edukacji elementarnej	21
1. Metodyka określenia misji i celów edukacji elementarnej	21
2. Dążenie strategiczne (misje) edukacji elementarnej w Gminie Stoszewice	21
3. Cele strategiczne (główne) edukacji elementarnej	22
4. Cele operacyjne (szczegółowe)	22
V. Programy	24
ZAKOŃCZENIE	29
SPIS TABEL	31
ZAŁĄCZNIKI	32

WSTĘP

Niniejszy dokument "Strategia Rozwoju Edukacji Elementarnej w Gminie Stoszowice", został wypracowany w cyklu warsztatów zorganizowanych w ramach programu „Dla Dzieci” prowadzonego przez Fundację Rozwoju Dzieci i Polsko-Amerykańską Fundację Wolności. Celem programu jest wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci w wieku do 10 lat z terenów wsi i małych miast, poprzez tworzenie najlepszego środowiska rozwoju oraz podnoszenie jakości edukacji elementarnej. W warsztatach brało udział **135** osób – przedstawiciele środowiska nauczycielskiego, rodziców, organizacji pozarządowych i instytucji lokalnych, Rady Gminy, Urzędu Gminy, parafii.

Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjmujemy, że strategia to dokument, który określa plan długofalowego działania władz gminy oraz lokalnych organizacji i instytucji związanych z rozwojem edukacji elementarnej, z uwzględnieniem zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań, którego celem jest realizacja potrzeb i aspiracji lokalnej społeczności, w oparciu o realnie oszacowane, istniejące i potencjalne siły i środki pozostające w dyspozycji gminy.

Strategia zakłada realizację sformułowanych celów strategicznych (głównych) w dziesięcioletnim horyzoncie czasowym, poprzez wdrożenie przyporządkowanych celom operacyjnym (częstkowym), konkretnych programów operacyjnych. Wybrane elementy strategii zostały wdrożone pilotażowo w oparciu o dotacje udzielone w programie „Dla Dzieci”. Dalsza realizacja strategii rozwoju edukacji elementarnej w Gminie Stoszowice zakłada korzystanie ze środków publicznych wewnętrznych i zewnętrznych, w tym ze środków UE, oraz ze środków prywatnych. Pozyskanie i zarządzanie tymi środkami stanowi osobne zadanie dla gminy.

Strategia nie jest dokumentem „zamkniętym”, należy przyjąć, że mogą pojawić się czynniki wewnętrzne i zewnętrzne w istotny sposób wpływające na założenia strategii. Proces realizacji strategii powinien mieć charakter dynamicznej ciągłości, uwzględniającej możliwe zmiany uwarunkowań, w celu ewentualnej korekty planów.

Zdefiniowaniu i analizie najistotniejszych problemów edukacji elementarnej w Gminie Stoszowice oraz ustaleniu celów, będących odpowiedzią na istniejące problemy, towarzyszyło wyznaczenie w strategii wskaźników (kryteriów oceny), dzięki którym możliwy jest bieżący monitoring (kontrola) realizacji oraz bilans końcowy.

Strategia rozwoju edukacji elementarnej w Gminie Stoszowice składa się z następujących elementów:

- analiza stanu aktualnego,
- określenie silnych i słabych stron edukacji elementarnej, szans i zagrożeń,
- zdefiniowanie celów strategicznych (głównych),
- określenie celów operacyjnych (szczegółowych)
- przypisanie celom operacyjnym konkretnych programów działania wraz ze wskaźnikami (kryteriami oceny realizacji),
- wyznaczenie instytucji odpowiedzialnych za realizację programów,
- określenie źródeł finansowania programów.

Realizacja strategii edukacji elementarnej w gminie zakłada istnienie zgody społecznej, co do realizacji założonych celów. W tym celu pożądane jest, aby z niniejszym dokumentem zapoznało się jak najwięcej mieszkańców Gminy Stoszowice.

Sposób opracowania niniejszej strategii uwzględniał możliwie szeroki udział mieszkańców gminy poprzez zaproszenie do udziału w warsztatach liderów lokalnych i przedstawicieli kluczowych instytucji. Miało to na celu doprowadzenie do akceptacji społecznej podjętych prac i przyjętych założeń strategii w zaproponowanym kształcie. Robocza wersja dokumentu była konsultowana na spotkaniach z nauczycielami i innymi pracownikami placówek oświatowych, członkami organizacji pozarządowych i grup nieformalnych, rodziców (por. listy obecności w załączniku)

Strategia rozwoju edukacji elementarnej jest zgodna z innymi dokumentami niezbędnymi dla planowego rozwoju Gminy Stoszowice, takimi jak Strategia Rozwoju Gminy i Plan Rozwoju Lokalnego.

I. OPIS STOSOWANEJ METODY

1. Informacje wstępne

Wypracowanie podstaw strategii rozwoju edukacji elementarnej w Gminie Stosowice odbyło się podczas warsztatów przeprowadzonych w dniu **8 - 10.02.2006 r.** w siedzibie Urzędu Gminy. W czasie warsztatów została przeprowadzona analiza silnych i mocnych stron gminy oraz szans i zagrożeń zewnętrznych (tzw. analiza SWOT), jak również sprecyzowanie celów **strategicznych i operacyjnych**.

W ramach warsztatów w dniu 8.06.2006 r. uzupełniono wstępną wersję strategii o wyniki konsultacji społecznych przeprowadzonych w okresie od lutego do czerwca 2006 r.

2. Podstawowe informacje o metodzie SWOT

W przeprowadzonej analizie SWOT została dokonana identyfikacja czynników kluczowych, które mogą mieć decydujący wpływ na edukację elementarną w Gminie Stosowice. Wszystkie czynniki mające wpływ na obecną i przyszłą sytuację edukacji elementarnej w gminie podzielono w następujący sposób:

- czynniki zewnętrzne w stosunku do edukacji elementarnej i mające charakter uwarunkowań wewnętrznych,
- czynniki wywierające negatywny wpływ na edukację elementarną i mające wpływ pozytywny.

Ze skrzyżowania przedstawionych podziałów powstają cztery kategorie czynników:

- zewnętrzne pozytywne - szanse,
- zewnętrzne negatywne - zagrożenia,
- wewnętrzne pozytywne – mocne strony,
- wewnętrzne negatywne – słabe strony.

Analiza SWOT polega na zidentyfikowaniu wymienionych czterech grup czynników, opisanie ich wpływu na rozwój edukacji elementarnej, a także możliwości i barier w jej rozwoju. Zderzenie ze sobą szans i zagrożeń z mocnymi i słabymi stronami edukacji elementarnej pozwoliło na określenie znaczenia edukacji elementarnej, także stanowiło źródło zaproponowanych w strategii rozwiązań.

3. Podstawowe informacje o metodzie ZOPP (planowanie ukierunkowane na cel)

Przy opracowywaniu strategii rozwoju edukacji elementarnej w gminie wykorzystano metodę planowania ukierunkowanego na cel zakładającą, że informacje i wiedza potrzebna do opracowania strategii istnieje, ale poszczególne jej elementy są nieuporządkowane i rozproszone w różnych instytucjach i organizacjach.

Lokalni liderzy

Kluczową rolę w wypracowaniu strategii odegrali lokalni liderzy, włączeni do zespołu planującego na

podstawie posiadanego doświadczenia, wiedzy i reprezentatywności.

Osoba i rola moderatora

W pracy zespołu liderów uczestniczył moderator z programu „Dla Dzieci”. Rola moderatora polegała na kierowaniu dyskusją, porządkowaniu wypowiedzi, utrwalaniu wyników dyskusji.

Główne zasady metody ZOPP

Podstawową formą dyskusji podczas trwania warsztatów jest planowanie w grupie. Przy opracowywaniu strategii ważny był, zatem odpowiedni wybór faktycznych liderów będących reprezentantami środowisk istotnych dla rozwoju edukacji elementarnej w Gminie Stoszowice.

II. INWENTARYZACJA ZASOBÓW GMINY STOSZOWICE W KONTEKŚCIE EDUKACJI ELEMENTARNEJ

1. Lokalizacja i ogólna charakterystyka geograficzna

Powierzchnia Gminy Stoszowice wynosi 10 982 ha. Większa część Gminy Stoszowice położona jest w granicach przedśudeckiego obszaru Dolnego Śląska. Duże obszary Gminy Stoszowice wchodzi w skład wielkoobszarowego systemu obszarów chronionych, w którego skład wchodzi: Park Narodowy Gór Stołowych, cztery parki krajobrazowe: Książański Park Krajobrazowy, Śnieżnicki Park Krajobrazowy, Park Krajobrazowy Gór Sowich (znajdujący się częściowo na terenie Gminy Stoszowice) i Ślęzański Park Krajobrazowy. Ponadto system obejmuje kilkanaście rezerwatów przyrody w tym jeden, Cisowa Góra, położony na terenie gminy.

Gmina położona jest na styku trzech powiatów: dzierzoniowskiego, kłodzkiego i ząbkowickiego. W skład gminy wchodzi jedenaście sołectw: Jemna, Rudnica, Grodziszczce, Srebrna Góra, Stoszowice, Budzów, Przedborowa, Lutomierz, Różana, Żdanów, Mikołajów.

2. Zasoby ludzkie

Przy liczbie ludności 5750 mieszkańców na koniec 2005 roku w Gminie Stoszowice współczynnik feminizacji wyniósł 105,0. Rosnący niepokojąco współczynnik feminizacji sygnalizuje zmiany demograficzne zachodzące w społeczności lokalnej, charakterystyczne zresztą dla większej części naszego kraju (w województwie dolnośląskim współczynnik feminizacji wynosi 107,1). Jest to po części skutek starzenia się społeczeństwa.

Struktura wieku

Liczba mieszkańców w wieku od 0 do 10 lat – 613, od 11 do 25 lat – 1475, od 26 do 50 lat - 2104, powyżej 51 lat – 1558.

Poziom wykształcenia

Poziom wykształcenia (grupa wiekowa powyżej 13 lat) w gminie wg danych uzyskanych z ostatniego spisu powszechnego, przeprowadzonego w roku 2002 wygląda następująco:

wykształcenie wyższe + policealne	7%
wykształcenie średnie	24%
wykształcenie podstawowe i zasadnicze	69%

Tabela Nr 1 Poziom wykształcenia w grupie wiekowej powyżej 13 lat

Opracowanie na podstawie „Podstawowe informacje ze spisów powszechnych – Gmina Wiejska Stoszowice”, wyd. przez

Urząd Statystyczny we Wrocławiu, rok 2003

Ale już w grupie wiekowej 20 – 29 lat dane te wyglądają zupełnie inaczej:

wykształcenie wyższe + policealne	12%
wykształcenie średnie	42%
wykształcenie podstawowe i zasadnicze	46%

Tabela Nr 2 Poziom wykształcenia w grupie wiekowej 20 – 29 lat

Opracowanie na podstawie „Podstawowe informacje ze spisów powszechnych – Gmina Wiejska Stoszowice”, wyd.
przez
Urząd Statystyczny we Wrocławiu, rok 2003

Powyższe zestawienie jest zgodne z ogólną tendencją podwyższania poziomu wykształcenia ludności w Polsce.

Ruch naturalny ludności

Rok	Liczba mieszkańców
2003	5653
2004	5695
2005	5750

Tabela Nr 3 Liczba mieszkańców w gminie

Opracowanie własne

Rok	Liczba osób zameldowanych	Liczba osób wymeldowanych	Liczba narodzin	Liczba zgonów
2003	160	77	43	55
2004	190	82	42	49
2005	167	67	54	52

Tabela Nr 4 Liczba zameldowań, wymeldowań, narodzin i zgonów w gminie

Opracowanie własne

Na przestrzeni trzech lat zaobserwować można wzrost liczby mieszkańców o 97 osób. Oznacza to, że wg ewidencji ludności prowadzonej w Urzędzie Gminy pod względem formalnym mieszkańców przybywa. Zauważa się również mniejszą liczbę narodzin w stosunku do liczby zgonów. Jedynie w roku 2005 było więcej narodzin niż zgonów. Poniżej przedstawiona zostaje statystyka urodzeń dzieci w latach 1990 – 2005r.

Rocznik	Stoszowice	St. Kol.	Budzów	Budz. Kol.	Sr. Góra	Mikołajów	Żdanów	Jemna	Rudnica	Różana	Przedborowa	Grodziszczce	Gr. Kol.	Lutomierz	Lut. Kol.	ogółem
1990	19	0	19	0	16	2	1	3	4	2	11	8	0	7	0	92
1991	19	0	17	0	15	1	1	4	5	0	19	10	0	3	1	95
1992	12	0	12	2	9	1	2	3	3	4	18	10	0	4	1	81
1993	11	1	14	0	17	0	3	4	4	0	12	6	0	4	1	77
1994	10	1	19	0	13	2	3	4	3	4	9	6	0	6	3	83
1995	6	0	6	0	6	0	0	4	2	1	12	8	0	3	0	48
1996	18	0	6	2	15	1	1	2	4	3	14	1	0	3	1	71
1997	9	0	8	1	15	0	0	3	1	1	15	4	0	2	0	59
1998	12	1	10	0	12	1	2	4	2	2	10	2	0	2	1	61
1999	13	0	11	1	6	2	1	1	2	3	8	3	0	5	1	57
2000	9	0	14	0	4	0	3	4	2	2	8	9	0	2	1	58
2001	12	0	5	0	7	1	2	1	3	1	8	8	1	5	2	56
2002	10	1	10	0	10	0	2	2	4	1	9	6	0	1	1	57
2003	9	0	7	0	8	0	2	2	2	1	7	5	0	0	0	43
2004	9	1	4	1	7	0	0	0	1	1	8	8	0	2	0	42
2005	10	0	6	0	9	1	0	1	4	0	10	10	1	2	0	54
razem	188	5	168	7	169	12	23	42	46	26	178	104	2	51	13	1054

Tabela Nr 5 Liczba urodzeń w Gminie Stoszowice lata 1990 - 2005

Opracowanie własne

Należy zauważyć, iż statystyki urodzeń nowych mieszkańców gminy w ostatnich latach dowodzą, że problem starzenia się społeczeństwa stanie się niebawem bardzo palący.

Do istotnych spraw trzeba też zaliczyć masowe wyjazdy mieszkańców gminy do krajów Europy Zachodniej, zwłaszcza po 1 maja 2004 r. Spowodowane jest to przede wszystkim lepszymi zarobkami, lepszym standardem życia, a wiąże się to przede wszystkim z faktem zdobycia zatrudnienia, czego niestety państwo polskie nie jest w stanie zapewnić. Taka sytuacja wiąże się z licznymi wyjazdami ludzi zwłaszcza młodych w wieku od 19 do 30 roku życia. Zauważa się jednak również tendencję emigrowania całych rodzin do Irlandii Północnej, Wielkiej Brytanii czy Hiszpanii.

3. Infrastruktura społeczna

Na terenie gminy funkcjonują następujące placówki oświatowe:

Publiczne:

- ❖ Zespół Szkolno – Przedszkolny w Stoszowicach
- ❖ Zespół Szkolno – Przedszkolny w Srebrnej Górze
- ❖ Zespół Szkolno – Przedszkolny w Przedborowej
- ❖ Publiczne Gimnazjum w Budzowie

Niepubliczne:

- ❖ Zespół Szkół Niepublicznych w Grodziszczu w skład, którego wchodzi: Niepubliczna Szkoła Podstawowa, Niepubliczne Gimnazjum i oddział przedszkolny. Zespół prowadzi Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Grodziszcz i Wsi Rudnica.

Łącznie w gminie znajdują się 4 szkoły podstawowe, 4 przedszkola oraz 2 gimnazja. Tylko jedna szkoła (w Stoszowicach) posiada niewymiarową salę gimnastyczną.

Zatwierdzony Uchwałą nr II/8/2004 Rady Gminy Stoszowice z dnia 13 lutego 2003r. - Gminny Program Rozwoju Oświaty zakłada utrzymanie placówek oświatowych w istniejących lokalizacjach prowadzących wychowanie przedszkolne oraz edukację elementarną i gimnazjalną. Dopuszcza się ewentualność budowy jednej, gminnej szkoły zbiorczej dla klas szkół podstawowych 4-6.

Placówki i urzędy administracji

- Urząd Gminy – stanowi jednostkę administracji podstawowego szczebla samorządu terytorialnego. Urząd zlokalizowany jest na terenie wsi Stoszowice;
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Stoszowicach;
- Komisariat policji – stanowi podstawowe ogniwo bezpieczeństwa i prewencji dla gminy – placówka w Budzowie;
- Urząd pocztowy w Srebrnej Górze oraz agencja pocztowa w Stoszowicach prowadzące komplet usług z podstawowego wachlarza usług świadczonych przez tego typu jednostki.

Na terenie gminy funkcjonuje 7 remiz Ochotniczej Straży Pożarnej (w Budzowie, Lutomerzu, Jemnej, Rudnicy, Przedborowej oraz Stoszowicach).

Organizacje pozarządowe

- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Rudnica i Wsi Grodziszcz z siedzibą w Grodziszczu;
- Stowarzyszenie „Prze – ko – ra” z siedzibą w Przedborowej;
- Fundacja „Nowoczesna Oświata” z siedzibą w Stoszowicach;
- Stowarzyszenie Wolantariuszy – „Kuznia Srebrnogórska” z siedzibą w Srebrnej Górze;
- Stowarzyszenia kultury fizycznej – wg właściwości miejscowej;

- Towarzystwo Srebrnogórskie „Fort Wysoka Skala” z siedzibą w Srebrnej Górze.

Placówki medyczne

Opiekę zdrowotną na terenie gminy zapewnia Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Ars Medica” zlokalizowany w Budzowie. Zakład prowadzi też raz w tygodniu przyjęcia pacjentów w budynku ośrodka zdrowia w Przedborowej. Przy wskazanym NZOZ działa również Ośrodek Rehabilitacji AmbulATORYJNEJ, świadczący usługi nieodpłatnie dla mieszkańców gminy. Działalność ośrodka wspierana jest finansowo przez Gminę Stoszowice.

Placówki kultury i rekreacji

W gminie znajduje się 11 świetlic wiejskich (w większości wymagających modernizacji) oraz 15 obiektów sportowych w tym: 11 boisk sportowych, 1 strzelnica, 1 basen kąpielowy, 2 niepełnowymiarowe sale gimnastyczne (w tym jedna w rękach prywatnych).

Ponadto w gminie działa:

- ❖ Gminny Ośrodek Kultury z/s w Srebrnej Górze (usługę prowadzenia działalności kulturalnej samorząd terytorialny zleca „na zewnątrz” właściwym podmiotom, które wystąpią z odpowiednią ofertą kulturalną odpowiadającą na potrzeby kulturalne mieszkańców wspólnoty);
- ❖ Biblioteka Gminna w Stoszowicach z filiami Budzów, Przedborowa, Srebrna Góra i punktem bibliotecznym w Żdanowie (instytucja kultury, której głównym zadaniem jest rozszerzanie i podtrzymywanie istniejącego czytelnictwa w gminie. Obecnie – w związku z informatyzacją gminy – biblioteka stara zmienić swe oblicze z tradycyjnej na nastawioną na wprowadzenie nowych technologii informatycznych: informatyzacja katalogów biblioteczných, rezerwacja tytułów za pomocą poczty elektronicznej, tworzenie stanowisk ze swobodnym dostępem do Internetu. Ponadto zamierza poszerzyć swoją ofertę o prowadzenie działalności instrukcyjno – metodycznej: szkolenia dla mieszkańców w zakresie dostępu do internetu, organizacja szkoleń biblioteczných itp.
- ❖ Ludowy zespół folklorystyczny Borowianki. Zespół skupia zwłaszcza kobiety, zafascynowane śpiewem ludowym. Zdobywa uznanie i liczne wyróżnienia na wielu imprezach (o znaczeniu lokalnym i wojewódzkim) poświęconych ludowemu obyczajowi.
- ❖ Kluby i organizacje sportowe funkcjonujące na terenie gminy to:
 - Stowarzyszenie Kultury Fizycznej KS „Forty” w Srebrnej Górze;
 - Stowarzyszenie Kultury Fizycznej LZS „WIEŻA” w Rudnicy;
 - Stowarzyszenie Kultury Fizycznej LZS PRZEDBOROWIANKA” w Przedborowej;
 - Uczniowski Klub Sportowy „Bastion Srebrna Góra” w Srebrnej Górze;
 - Stowarzyszenie Kultury Fizycznej LZS „Klub Jeździecki Leszczynówek”

Wymienione organizacje, jako główny cel statutowy wskazują krzewienie kultury fizycznej, zwłaszcza wśród młodzieży, organizują więc rozgrywki sportowe dla członków właściwych klubów, rozgrywki międzyklubowe. Dominującą konkurencją sportową jest piłka nożna. Nie można jednak zauważyć tendencji upowszechniania się jeździectwa, zwłaszcza na terenach objętych agroturystyką.

Komunikacja zbiorowa

W zakresie przewozów osób teren Gminy Stoszowice obsługiwany jest aktualnie przez trzech przewoźników:

- ❖ Państwową Komunikację Samochodową oddział Ząbkowice Śl. komunikującą z Ząbkowicami Śląskimi: Stoszowice, Budzów, Srebrną Górę, Lutomierz, Rudnicę, Jemną, Przedborową, Mikołajów i Żdanów.
- ❖ Sudecką Komunikację w Bielawie zapewniającą skomunikowanie wsi: Jemna, Rudnica,

Grodziszczu, z Bielawą.

- ❖ komunikacja mikrobusem należąca do prywatnych przewoźników – zasięg transportu organizuje się według potrzeb mieszkańców w uzgodnieniu z samorządem

Należy dodać, że sektor transportu jest uzupełniany po części przez gminę w odniesieniu do dowozów dzieci do placówek oświatowych. Przewozy odbywają się w roku szkolnym i dotyczą również dzieci w wieku przedszkolnym.

Podkreślić również należy, iż niektóre miejscowości (Przedborowa) nie mają bezpośredniego połączenia z instytucjami zlokalizowanymi w siedzibie gminy.

4. Infrastruktura techniczna

Wodociągi i kanalizacja

Ludność w gminie Stoszowice zaopatrywana jest z pięciu wodociągów wiejskich.

Na podstawie badań bakteriologicznych stwierdzono, że woda podawana do sieci z większości ujęć wodociagowych w 80% odpowiada normom sanitarnym.

Łącznie w Gminie Stoszowice na rok 2005 było 65,477 km wodociągów i 1,9 km sieci kanalizacyjnej, przy czym kanalizację posiada tylko Srebrna Góra.

Składowanie odpadów

W gminie istnieje kilka punktów selektywnej zbiórki odpadów, którą zajmuje się Zakład Usług Komunalnych z Bielawy. Pozostałe nieselekcjonowane odpady z terenu gminy Stoszowice składowane są na wysypisku usytuowanym na terenie wsi Stoszowice. Składowisko w Stoszowicach zostanie zamknięte w roku 2007, odpady z terenu gminy utylizowane będą prawdopodobnie w powstającym zakładzie w Lipie na terenie gminy Ziębice.

Gazownictwo

Gmina Stoszowice jest w całości niegazyfikowana.

Energia elektryczna

Stacje transformatorowe rozmieszczone w gminie zabezpieczają zapotrzebowanie na energię elektryczną wszystkich odbiorców.

Telekomunikacja, nowoczesne technologie informacyjne, dostęp do Internetu

Gmina uczestniczy w programie „e-Vita”, dzięki któremu zainteresowani mieszkańcy gminy mają możliwość taniego dostępu do Internetu (dodatkowymi korzyściami są np. bezpłatne połączenia telefoniczne w sieci lokalnej). Niewątpliwym jest zatem fakt, że dostęp do Internetu bardzo ułatwi funkcjonowanie mieszkańcom gminy.

Sieć drogowa i szlaki turystyczne

Drogi

W gminie znajduje się 12,1 km dróg wojewódzkich, 41,4 km dróg powiatowych i 24,0 km dróg gminnych. Sieć połączeń drogowych jest bardzo dobra, natomiast ich stan techniczny zły. Poszczególne

sołectwa gminy Stoszowice powiązane są między sobą, jak również z miejscowościami poza terenem gminy, siecią dróg, w większości znajdujących się w zarządzie powiatowym. Drogi te przebiegają przez zainwestowane tereny wsi i gwarantują prawidłowe ich skomunikowanie, jednak stan dróg i poboczy jest zły. Drogi te, ze względu na wzmożony ruch kołowy i brak poboczy oraz chodników, stwarzają zagrożenie dla życia i zdrowia mieszkańców. Teren gminy ze wschodu na zachód przecina droga wojewódzka nr 385 na kierunku Ząbkowice Śląskie – Nowa Ruda. Prowadzi przez zabudowane tereny wsi Stoszowic i Budzowa, a dalej przez Srebrną Górę. Na całej swej długości w gminie Stoszowice nie posiada niestety parametrów technicznych przewidzianych dla tej kategorii dróg.

Szlaki turystyczne

Przez obszar gminy przechodzą następujące szlaki turystyczne:

- czerwony – z Kotliny Kłodzkiej (przez Błędne Skály, Wambierzyce, Słupiec),
- niebieski – z Gór Złotych (przez Kłodzką Górę i Bardo),
- zielony – z Ząbkowic Śląskich (przez Masyw Grochowej i Mikołajki),
- żółty – przez Srebrną Górę na Przełęcz Srebrną, a następnie wokół Twierdzy

Ścieżki rowerowe

Przez teren gminy przebiega jedna ścieżka rowerowa: Srebrna Góra - Albertów - Ząbkowice Śl., 13 km, prowadzona trasą dawnych torów kolejowych łączących Ząbkowice Śląskie ze Srebrną Górą. Trzeba jednak podkreślić, iż nie spełnia ona standardów przewidzianych dla tego rodzaju tras, przede wszystkim nie został wyeliminowany ruch innych uczestników takich jak np. traktorzyści, czy kombajnisci w okresie zasiewów i żniw. Taka sytuacja stanowi zagrożenie dla życia i zdrowia rowerzystów, traktowanych de facto, jako zło konieczne na drodze. W tej materii zdecydowanie należałoby utworzyć odrębną trasę dla transportu rolnego. Ponadto rowerzyści mogą korzystać ze szlaków turystycznych, nadających się dla turystyki rowerowej. Zachęcają one przede wszystkim wyjątkowymi widokami na pasmo Gór Sowich. W samej Srebrnej Górze w części pokrywają się z ścieżkami edukacyjnymi i punktami widokowymi, przebiegają też trasą dawnej kolei sowiogórskiej, umożliwiające zwiedzenie mostów i Twierdzy srebrnogórskiej.

Turystyka

Głównym ośrodkiem nastawionym na turystykę jest miejscowość Srebrna Góra, która posiada najliczniejszą bazę noclegową. Według bazy danych, posiadanej przez Urząd Gminy, w Srebrnej Górze znajduje się 639 miejsc noclegowych o różnym standardzie. Dodatkowo są tam liczne kwatery prywatne, w których trudno jest określić liczbę miejsc noclegowych, szacuje się jednak, że wynosi ona około 1000.

Powstawanie nowej bazy noclegowej oraz rozszerzanie oferty turystycznej staje się coraz częściej nie tylko dodatkowym, ale i głównym źródłem utrzymania mieszkańców. Czynnikiem, który pozytywnie wpłynąłby na rozwój tego sektora, będzie rozszerzenie sezonu turystycznego także na okres zimowy.

Należy zauważyć, że w ostatnich latach znacznie zwiększyło się zainteresowanie działalnością agroturystyczną. Na terenie gminy działa prężnie kilka gospodarstw agroturystycznych oferując turystom domowe posiłki, noclegi oraz możliwość podziwiania piękna krajobrazu Gór Sowich i królującej Twierdzy Srebrnogórskiej.

W obecnej chwili teren gminy odwiedzają najczęściej następujące grupy turystów:

- w ramach turystyki zorganizowanej:

Dzieci w wieku szkolnym- wycieczki szkolne, zielone szkoły oraz „wakacje z przygodą”

Wyżej wymienione formy obejmują zwiedzanie Twierdzy Srebrnogórskiej i sztolni kopalń srebra, wycieczki krajobrazowe, zajęcia alpinistyczne (zjazdy z mostów kolejki sowiogórskiej, wspinaczkę na sztucznej ścianie), łucznictwo, jazdę konną, a także zajęcia tematyczne (fotografię, ceramikę, taniec, teatr itp.). Dzieci mieszkają w kwaterach prywatnych, domach wycieczkowych, schronisku PTTK, a w okresie letnim także w obozach założonych na terenie Twierdzy (pod namiotami).

Klienci bussinesowi, spotkania integracyjne oraz kursy dla firm

Programy pobytu, oprócz szkoleń obejmują rekreacyjne imprezy w Twierdzy, zajęcia alpinistyczne, łucznictwo, jazdę na qadach, paintball i inne atrakcje związane z wykorzystaniem lokalnego potencjału. Z powodu braku odpowiedniej sali szkoleniowo-konferencyjnej programy szkoleniowe wielu spotkań tego typu odbywają się poza gminą. Goście zakwaterowani są najczęściej u kilku lokalnych kwaterodawców lub też poza terenem gminy z powodu zbyt niskiego standardu noclegów.

Turyści sentymentalni, grupy z Niemiec

Dawni mieszkańcy z tego terenu, w wieku emerytalnym (sporadycznie osoby młodsze) odwiedzający teren w zorganizowanych grupach. Programy pobytu obejmują zwiedzanie okolic wraz z przewodnikiem, wspólne nabożeństwa ekumeniczne, odwiedzanie byłych domów rodzinnych.

Sportowcy, obozy sportowe (szkoły sportowe i inne obozy treningowe)

Pomimo braku pełnowymiarowej hali sportowej ta grupa klientów korzysta z zajęć sportowych np. biegi na orientację, MTB, piłka nożna. Oprócz zajęć sportowych organizowane są wycieczki krajoznawcze i do Twierdzy Srebrnogórskiej.

Turyści indywidualni, głównie weekendowi

- Turyści odwiedzający Srebrna Górę i Twierdzę
- Młodzież licealna oraz studencka
- Myśliwi, także zagraniczni
- Turyści w ramach agroturystyki

Indywidualna turystyka sportowa i rekreacyjna

Ta dziedzina obejmuje przede wszystkim dziedziny sportowe związane ściśle z ukształtowaniem gminnego terenu. Spotyka się więc turystów rowerowych (w tym amatorów górskich szlaków rowerowych), pieszych, paralotniarzy, narciarzy biegowych.

Imprezy Gminy Stoszowice

Nazwa imprezy	Miejscowość	Data
Majówka Srebrnogórska	Srebrna Góra	1 - 3 maja
Przedborowska Majówka	Przedborowa	maj
Bieg Górski „Na Forty”	Srebrna Góra	czerwiec
Festyn z okazji dnia Św. Krzysztofa	Przedborowa	lipiec
Święto Twierdzy	Srebrna Góra	24 – 25 czerwca
Festiwal Ludzi Życzliwych „GROOVE POWER”	Srebrna Góra	30 lipca
Dożynki Gminne	Teren Gminy	wrzesień
Dożynki Wiejskie	miejscowości gminne	wrzesień
Grand Prix Srebrnej Góry w siatkówce plażowej	Srebrna Góra	wrzesień
Święto bębnow	Srebrna Góra	listopad
Jan BOMBA - Halloween	Srebrna Góra	listopad/grudzień
Biuro Listów do Św. Mikołaja	Srebrna Góra	6 grudnia
Biegi Mikołajkowe dla dzieci i młodzieży	Srebrna Góra	6 grudnia

Tabela Nr 6 Imprezy Gminy Stoszowice
Opracowanie własne

Produkcja i usługi

Struktura 237 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w urzędowym rejestrze podmiotów gospodarczych przedstawia się następująco:

Rodzaj działalności	liczba
Zestawienie liczbowe najczęściej występujących przedmiotów działalności	
Ogółem posiadających wpis do EDG	237
Leśnictwo	6
Produkcja drewna i wyrobów z drewna	6
Produkcja wyrobów pozostałych surowców niemetalicznych	9
Produkcja gotowych wyrobów metalowych, z wyłączenie maszyn i urządzeń	12
Rodzaj działalności	liczba
Budownictwo	18
Sprzedaż, obsługa i naprawa pojazdów samochodowych	12
Handel hurtowy i komisowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi i motocyklami	18
Handel detaliczny, z wyłączeniem sprzedaży pojazdów samochodowych i motocykli, naprawa artykułów użytku osobistego i domowego	43
Hotele i restauracje	14
Transport lądowy	16
Działalność gospodarcza pozostała	5

*Tabela Nr 7 Struktura podmiotów gospodarczych prowadzących działalność pozarolniczą, zarejestrowanych w urzędowym rejestrze podmiotów gospodarczych
Opracowanie własne*

Rolnictwo

W gminie znajduje się ponad 700 gospodarstw rolnych. Gospodarstwa liczące powyżej 20 ha mają realnie największe szanse na rozwój produkcji towarowej. Dla tej grupy gospodarstw szansą jest dalsze wzmocnianie (powiększanie) gospodarstw oraz:

- wspólny marketing (zakupy surowców oraz negocjacje cen sprzedaży produktów),
- budowa bazy magazynowej i przetwórczej.

W gminie działa już grupa producentka „Waga” zrzeszająca rolników o łącznym areale około 100 ha.

Gospodarstwa poniżej 20 ha mają niewielkie szanse na to, aby stanowić jedyne, czy nawet główne źródło dochodu rodzin przy utrzymaniu towarowej produkcji rolniczej. Szansą dla tej grupy gospodarstw są nisze rynkowe oraz pełne wykorzystanie dopłat z UE. Możliwe nisze rynkowe to:

- specjalizacja w produkcji (np. owocowo – warzywna)
- rybactwo
- produkcja ekologicznej żywności
- agroturystyki
- dodatkowe źródła utrzymania (np. rzemiosło, usługi).

Na terenie Gminy Stoszowice działalność rolnicza ma wciąż w dużym stopniu znacznie dla dochodów mieszkańców gminy. Na tle województwa Gmina Stoszowice wypada korzystnie pod względem rolniczej produkcji towarowej, zarówno wartości tejże produkcji przypadającej na jednego mieszkańca, jak i na jednego pełnozatrudnionego.

Szansą na rozwój tego sektora jest tworzenie warunków i organizowanie dodatkowych źródeł dochodów, bądź scalanie gruntów i łączenie się w grupy producenckie.

Dochody gminy

Roczne dochody gminy w 2005 roku wyniosły

OGÓŁEM DOCHODY W 2005 R.		
Plan	Wykonanie	%
10.603.942	9.843.258	92,83
Dochody z tytułu podatków ogółem		
2.733.863	2.295.798	83,98
Dochody z tytułu podatku rolnego ogółem		
470.000	502.732	106,96
Dochody z tytułu podatku rolnego od osób fizycznych		
430.000	477.789	111,11
Dochody z tytułu podatku rolnego od osób prawnych		
40.000	24.943	62,36

*Tabela Nr 8 Dochody gminy Stoszowice w 2005r.
Opracowanie własne*

Bezrobocie

W powiecie ząbkowskim bezrobocie wynosi około 29,3 %, a w gminie Stoszowice 26,4%. Gmina znajduje się na wykazie gmin zagrożonych bezrobociem strukturalnym. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych jest stabilna i utrzymuje się na poziomie znacznie wyższym od średniej dla województwa dolnośląskiego – 20,5% oraz kraju 17,6%. Większość bezrobotnych nie posiada prawa do zasiłku.

Mieszkańcy gminy żyją raczej na średnim poziomie, w większości jednak na granicy ubóstwa. Na 5 750 mieszkańców na koniec roku 2005 około 2000 osób korzysta z różnych form pomocy społecznej w tutejszym Ośrodku Pomocy Społecznej. Świadczy to o złej sytuacji ekonomicznej i społecznej dużej części mieszkańców gminy. Podkreślić jednak należy, że wiele osób, będących w trudnej sytuacji, nie korzysta z OPS. Pomocy udziela się w różnej formie. Większość to świadczenia pieniężne (zasiłki pielęgnacyjne, zaliczki alimentacyjne). Odnotowuje się również pomoc w formie rzeczowej (np. dożywianie dzieci z rodzin ubogich) i porad. Wsparcia udziela się przede wszystkim z tytułu ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

III. WYNIKI ANALIZY SWOT

Wstępna wersja analizy SWOT została opracowana na spotkaniu w gminie Stoszowice w dniach 8 - 10 luty 2006 r. Wersję końcową opracowano w trakcie warsztatu, który miał miejsce w Gminnym Ośrodku Kultury w dniach 8 - 9. 06.2006 r.

SILNE STRONY

- wystarczająca sieć przedszkoli i szkół podstawowych,
- wykształcona, doświadczona i kreatywna kadra pedagogiczna,
- informatyzacja urzędu gminy i placówek oświatowych
- dzieci z terenu gminy oraz gmin sąsiednich nie objęte opieką przedszkolną biorą udział w działaniach środowiskowych przedszkoli,
- różnorodność zajęć bezpłatnych i pozalekcyjnych – język angielski, język niemiecki, rytmika),
- stosowanie różnych metod (w tym aktywizujących) w pracy z dziećmi,
- zaangażowanie rodziców w organizację imprez i zadań wychowawczych ((i zaangażowanie finansowe)
- aktywnie działające grupy lokalne w niektórych miejscowościach,
- wysoki poziom nauczania,
- transport dzieci szkolnych i przedszkolnych – gimbus,
- czek przedszkolny,
- baza noclegowa,
- działalność organizacji pozarządowych,
- istnienie ZSP – ułatwienie dzieciom przekraczania progu szkoła – przedszkole,
- duży wskaźnik uczęszczania dzieci do przedszkoli,
- opieka medyczna,
- różne wyznania,
- opieka medyczna, profilaktyka, np. gimnastyka korekcyjna, logopeda, pedagog,
- bezpieczne boiska,
- zaplecze gastronomiczne,
- niskie opłaty za wyżywienie dzieci w stołówkach szkolnych i pobyt dziecka w przedszkolu,
- dożywianie dzieci finansowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej,
- świetlice środowiskowe,

SŁABE STRONY

- brak sal gimnastycznych (poza ZSP w Stoszowicach),
- budynki wymagają remontów,
- organizacja dowozów (mała ilość autobusów), brak zatok autobusowych,
- ograniczenia finansowe,
- ograniczony dostęp do usług poradni psychologiczno – pedagogicznych (diagnoza i terapia),
- małe zaangażowanie w edukację dzieci części rodziców (dzieci z problemami),
- ograniczenia finansowe rodziców (posiłki, wyjazdy, dłuższy pobyt),
- brak psychologów i pedagogów (w odpowiedniej liczbie),
- utrudniona komunikacja w zimie,
- duża rotacja nauczycieli języków obcych,
- patologie społeczne (zagrożenie alkoholem, narkotykami, przemocą),
- różne wyznania,
- niebezpieczna lokalizacja niektórych budynków oświatowych przy drogach,
- brak rozumienia dorosłych znaczenia edukacji elementarnej dla rozwoju dzieci,
- niż demograficzny,
- niespójny system oceniania na terenie gminy,
- niewystarczający dostęp do zajęć pozalekcyjnych (dostosowany do potrzeb dzieci)

SZANSE

- zainteresowanie władz oświatą, edukacją,
- sprawowanie nadzoru pedagogicznego przez Kuratora Oświaty wspólnie z rodzicami,
- współpraca z innymi instytucjami (GOK, biblioteki, parafie, ośrodek zdrowia, zakłady produkcyjne, lokalni kwaterodawcy, OSP, stowarzyszenia i in.),
- pozyskiwanie dzieci z innych gmin poprzez atrakcyjną ofertę edukacyjną,
- wsparcie rodziców (zwłaszcza aktywnych społecznie),
- możliwość zdobycia środków finansowych ze źródeł europejskich, od sponsorów lokalnych itp. (doświadczenie w realizacji projektów),
- różnokulturowość,
- otwartość części mieszkańców na zmiany, nowości,

ZAGROŻENIA

- niż demograficzny,
- brak zainteresowania ze strony rodziców problemami dzieci,
- brak pracy dla rodziców – bezrobocie, wyjazdy za granicę,
- patologie i zagrożenia współczesnego świata (alkohol, narkotyki, Internet),
- brak jednolitego systemu oceniania we wczesnej edukacji,
- brak autorytetów, wzorców osobowych,
- bezradność wychowawcza rodziców,
- ogólne rozluźnienie obyczajów,
- rozdzielanie starszych i młodszych poprzez wprowadzenie oddzielnej nauki w gimnazjum,
- niedoinwestowanie oświaty przez państwo,
- słabe więzi społeczne – ziemie odzyskane,
- szybkie wprowadzenie zmian,
- brak rozumienia misji rozwoju małego dziecka przez środowisko,
- brak zaangażowania rodziców i partnerów w edukację małych dzieci,
- zły odbiór inicjatywy ("społeczny"),
- antagonizmy między wioskami (miejscowościami),
- transport,
- małe środki finansowe,
- brak czasu,
- inne wyznanie (brak tolerancji),
- presja otoczenia dotycząca wyboru podręczników,
- niski poziom dochodów społeczeństwa,
- brak autorytetów, wzorców osobowych,
- obniżona granica umownej dorosłości (gimnazjum)

IV. ANALIZA CELÓW EDUKACJI ELEMENTARNEJ

1. Metodyka określania misji i celów edukacji elementarnej

Analiza SWOT dała punkt wyjścia do sformułowania misji edukacji elementarnej w Gminie Stoszowice oraz określenie celów strategicznych (głównych) i operacyjnych (szczegółowych) umożliwiających jej osiągnięcie.

Przy definiowaniu celów oparto się na atutach i zagrożeniach. Cele zdefiniowane w ten sposób mają charakter wybiórczy ze świadomym pominięciem niektórych dziedzin działalności ze względu na możliwość ich realizacji.

2. Dążenia strategiczne (misja) edukacji elementarnej w Gminie Stoszowice

Wizja edukacji elementarnej jest szerokim zbiorem pomysłów mieszkańców, czego powinno się uczyć małe dzieci. Wizję edukacji elementarnej można scharakteryzować jako oczekiwany zasób umiejętności, w jakie powinny zostać wyposażone małe dzieci.

Na spotkaniach warsztatowych i konsultacyjnych uzgodniono następującą listę umiejętności, w jakie edukacja elementarna powinna wyposażać małe dzieci.

Wizja absolwenta edukacji elementarnej w Gminie Stoszowice

Umiejętności, które pomagają radzić sobie na kolejnych poziomach kształcenia	Umiejętności uniwersalne
• umiejętności zgodne z treściami nauczania (przewidywanymi w podstawie programowej), • umiejętność samodzielnego i wytrwałego uczenia się (na miarę możliwości rozwojowych), • umiejętność prezentowania własnego zdania i obrony własnej wartości, • poznanie swojego środowiska, • umiejętność rozwijania swoich uzdolnień.	• jest komunikatywny, • współdziała zgodnie w grupie, • współpracuje z dorosłymi, • rozumie potrzebę dalszego doskonalenia się, • jest odważny, • zna, rozumie i respektuje normy zachowań oczekiwane w środowisku, w jakim żyje, • potrafi stawiać własne cele i je realizować, ale jednocześnie uwzględnia konsekwencje własnych działań dla innych, • jest zdyscyplinowany, rozumie swoje emocje, • jest kreatywny, • rozwija swoje zdolności, • posiada własne zainteresowania i pogłębia je.

Misja edukacji elementarnej to zwięzłe ujęcie najważniejszych założeń wizji – w formie krótkiego zapisu. Po spotkaniach warsztatowych i konsultacyjnych ostateczny zapis przyjął następującą formę:

„Mieszkańcy Gminy Stoszowice wspólnie wspierają rozwój małych dzieci w zakresie przygotowania do dalszej nauki, rozwoju indywidualnych zainteresowań, samodzielności w radzeniu sobie w różnych sytuacjach i w zgodnym współzyciu z innymi”

3. Cele strategiczne (główne) edukacji elementarnej

Cele strategiczne mają za zadanie wyznaczenie głównych obszarów działań, na jakich należy skupić się na przestrzeni najbliższych 10 lat, aby móc zapewnić optymalny rozwój edukacji elementarnej w Gminie Stoszowice. Przedstawione poniżej cele strategiczne bazują przede wszystkim na atutach i szansach gminy, które znalazły swoje uzasadnienie w analizie SWOT.

Jako zasadnicze kierunki rozwoju edukacji elementarnej w Gminie Stoszowice przyjęto:

Cel strategiczny I – Wspieranie rodziców w ich funkcjach wychowawczych

Cel strategiczny II – Budowanie wzajemnego społecznego zaufania w obszarze wspierania rozwoju małych dzieci

Uzasadnienie wyboru celów strategicznych

Cel I Wspieranie rodziców w ich funkcjach wychowawczych

Za potrzebą realizacji tego celu przemawia konieczność wsparcia rodzin w dostosowywaniu się do zmieniających się uwarunkowań społeczno – ekonomicznych życia gminy (zmiana profilu gminy z rolniczej w turystyczną, migracje zarobkowe, dostępność nowoczesnych technologii).

Cel strategiczny II Budowanie wzajemnego społecznego zaufania w obszarze wspierania rozwoju małych dzieci

Rozwój edukacji elementarnej, zarówno w krótszej jak i dłuższej perspektywie, uzależniony jest od postaw prezentowanych w środowiskach lokalnych. Ważne jest, zatem ukształtowanie aktywnej społeczności świadomej inwestującej we wspieranie rozwoju małych dzieci i rozumiejącej istotne znaczenie tych działań dla procesów rozwoju społeczno – ekonomicznego całej gminy (budowanie współpracy lokalnej wokół problemów małych dzieci).

4. Cele operacyjne (szczegółowe)

Cel strategiczny I – Wspieranie rodziców w ich funkcjach wychowawczych

Cel operacyjny 1 – zwiększenie wzajemnego zaufania nauczycieli i rodziców

Wskaźnik: rodzice chętnie przychodzą na spotkania organizowane w szkołach

Cel operacyjny 2 – Poprawa jakości współpracy z rodzicami (zwiększenie zakresu współpracy)

Wskaźnik: rodzice przychodzą nie tylko na wywiady, ale uczestniczą też w innych formach współpracy (udział w zajęciach edukacyjnych, udział we wspólnych zabawach, wspólne uprawianie sportu, dzielenie się hobby itp.).

Cel strategiczny II – Budowanie wzajemnego społecznego zaufania w obszarze wspierania rozwoju małych dzieci

Cel operacyjny 1 – Podniesienie świadomości znaczenia wkładu różnych osób, instytucji, organizacji we wspieraniu rozwoju małych dzieci

Wskaźnik: przedstawiciele różnych instytucji, grup mieszkańców w przeprowadzanych wywiadach precyzyjnie opisują, jakie zadania wspierające rozwój małych dzieci realizują podkreślając przy tym, że nie zastępują rodziców, lecz uzupełniają wychowanie dzieci w rodzinach; we wspieraniu rozwoju dzieci uczestniczą różne lokalne organizacje, instytucje, osoby, ale podkreśla się przy tym, że to

rodzice ponoszą odpowiedzialność za wychowanie dzieci.

Cel operacyjny 2 – Uwspólnienie działań skierowanych do małych dzieci

Wskaźnik: organizowane są spotkania z udziałem różnych grup mieszkańców w trakcie, których dyskutuje się o tym, jak najlepiej wspierać rozwój małych dzieci.

Cel operacyjny 3 – Instytucjonalizowanie działań skierowanych do małych dzieci

Wskaźnik: powstają stowarzyszenia, kluby, porozumienia o współpracy – mieszkańców, porozumienia społeczne.

V. PROGRAMY

Realizacja przedstawionych celów strategicznych i wynikających z nich celów operacyjnych będzie przebiegała etapami, według założonych i opisanych poniżej programów działań

Cel strategiczny I – Wspieranie rodziców w ich funkcjach wychowawczych

Cel operacyjny 1 – Zwiększenie wzajemnego zaufania nauczycieli i rodziców

Działania, programy	Wskaźnik realizacji	Instytucje odpowiedzialne	Harmonogram	Źródła finansowania
Aktywizacja rodziców	Rodzice częściej przychodzą na spotkania organizowane w szkołach	Szkoły, przedszkola	Spotkania zgodnie ze wspólnie ustalonym planem – po rozpoznaniu potrzeb rodziców. Przykładowe tematy spotkań – rozwijanie zainteresowań dzieci, wspieranie dziecka o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Budżet gminy, lokalni sponsorzy, dotacje pozyskane od fundacji grantodawczych i ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
Zwiększenie umiejętności komunikowania się nauczycieli z rodzicami	Rodzice częściej wypowiadają się na zebraniach, wywiadówkach	Szkoły, przedszkola	Szkolenia zgodnie ze wspólnie ustalonym planem – po rozpoznaniu potrzeb nauczycieli. Przykładowe tematy szkoleń – jak rozmawiać z rodzicami z rodzin dysfunkcyjnych; jak przekazywać informacje o dzieciach; jak przyjmować uwagi krytyczne od rodziców; jak organizować warsztaty umiejętności wychowawczych	Budżet gminy, lokalni sponsorzy, dotacje pozyskane od fundacji grantodawczych i ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
Zwiększanie kompetencji wychowawczych rodziców i nauczycieli	Rodzice i nauczyciele zgłaszają mniej problemów wychowawczych – szybsza reakcja na problemy dziecka	Szkoły, przedszkola	Szkolenia zgodnie ze wspólnie ustalonym planem – po rozpoznaniu potrzeb rodziców i nauczycieli. Przykładowe tematy – jak radzić sobie z oporem dziecka; jak radzić sobie z agresją, jak zachęcać dziecko do nauki, jak karać i nagradzać dzieci; jak rozmawiać o nałogach z małymi dziećmi	Budżet gminy, lokalni sponsorzy, dotacje pozyskane od fundacji grantodawczych i ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

V. PROGRAMY

Realizacja przedstawionych celów strategicznych i wynikających z nich celów operacyjnych będzie przebiegała etapami, według założonych i opisanych poniżej programów działań

Cel strategiczny I – Wspieranie rodziców w ich funkcjach wychowawczych

Cel operacyjny 1 – Zwiększenie wzajemnego zaufania nauczycieli i rodziców

Działania, programy	Wskaźnik realizacji	Instytucje odpowiedzialne	Harmonogram	Źródła finansowania
Aktywizacja rodziców	Rodzice częściej przychodzą na spotkania organizowane w szkołach	Szkoły, przedszkola	Spotkania zgodnie ze wspólnie ustalonym planem – po rozpoznaniu potrzeb rodziców. Przykładowe tematy spotkań – rozwijanie zainteresowań dzieci, wspieranie dziecka o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Budżet gminy, lokalni sponsorzy, dotacje pozyskane od fundacji grantodawczych i ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
Zwiększenie umiejętności komunikowania się nauczycieli z rodzicami	Rodzice częściej wypowiadają się na zebraniach, wywiadówkach	Szkoły, przedszkola	Szkolenia zgodnie ze wspólnie ustalonym planem – po rozpoznaniu potrzeb nauczycieli. Przykładowe tematy szkoleń – jak rozmawiać z rodzicami z rodzin dysfunkcyjnych; jak przekazywać informacje o dzieciach; jak przyjmować uwagi krytyczne od rodziców; jak organizować warsztaty umiejętności wychowawczych	Budżet gminy, lokalni sponsorzy, dotacje pozyskane od fundacji grantodawczych i ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
Zwiększanie kompetencji wychowawczych rodziców i nauczycieli	Rodzice i nauczyciele zgłaszają mniej problemów wychowawczych – szybsza reakcja na problemy dziecka	Szkoły, przedszkola	Szkolenia zgodnie ze wspólnie ustalonym planem – po rozpoznaniu potrzeb rodziców i nauczycieli. Przykładowe tematy – jak radzić sobie z oporem dziecka; jak radzić sobie z agresją, jak zachęcać dziecko do nauki, jak karać i nagradzać dzieci; jak rozmawiać o nałogach z małymi dziećmi	Budżet gminy, lokalni sponsorzy, dotacje pozyskane od fundacji grantodawczych i ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Cel strategiczny II – Budowanie wzajemnego społecznego zaufania w obszarze wspierania rozwoju małych dzieci

Cel operacyjny 1 – Podniesienie świadomości znaczenia wkładu różnych osób, instytucji, organizacji we wspieraniu rozwoju małych dzieci

Działania, programy	Wskaźnik realizacji	Instytucje odpowiedzialne	Harmonogram	Źródła finansowania
Wymiana doświadczeń osób i instytucji pracujących na rzecz dzieci	Przedstawiciele różnych instytucji, grup mieszkańców w przeprowadzanych wywiadach precyzyjnie opisują, jakie zadania wspierające rozwój małych dzieci realizują, podkreślając przy tym, że nie zastępują rodziców, lecz uzupełniają wychowywanie dzieci w rodzinach	Szkoły, przedszkola, Poradnia Psychologiczne – Pedagogiczna, lokalne stowarzyszenia, Urząd Gminy, Biblioteka, grupy nieformalne	Systematyczne spotkania przedstawicieli ww. organizacji, instytucji, grup	Wkład własny organizacji, budżet gminy, dotacje z organizacji pozarządowych i środków Europejskiego Funduszu Społecznego, sponsorzy lokalni, wolontariat
Wspólnie organizowane edukacyjne imprezy środowiskowe	Liczba zorganizowanych imprez, stopień dostosowania imprez do potrzeb edukacyjnych małych dzieci	Szkoły, przedszkola, Poradnia Psychologiczne – Pedagogiczna, lokalne stowarzyszenia, Urząd Gminy, Biblioteka, grupy nieformalne	1. Wspólne ustalania harmonogramów imprez pod kątem potrzeb edukacyjnych małych dzieci, 2. Realizacja mini projektów edukacyjnych Przykłady – skąd się bierze chleb, od buraka do lizaka, od ziarenka do bochenka	Wkład własny organizacji, budżet gminy, dotacje z organizacji pozarządowych i środków Europejskiego Funduszu Społecznego, sponsorzy lokalni, wolontariat

Cel operacyjny 2 – Współdziałanie w ramach działań skierowanych do małych dzieci

Działania, programy	Wskaźnik realizacji	Instytucje odpowiedzialne	Harmonogram	Źródła finansowania
Debaty „Zróbmy coś razem dla dzieci”	Ilość spotkań zorganizowanych z udziałem różnych grup mieszkańców w trakcie, których dyskutuje się o tym, jak najlepiej wspierać rozwój małych dzieci	Szkoły, przedszkola, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, lokalne stowarzyszenia, Urząd Gminy, Biblioteka, grupy nieformalne	1. Debaty społeczne z udziałem nauczycieli, rodziców, duchownych, lokalnych przedsiębiorców. Przykładowe tematy: place zabaw, świetlice środowiskowe, dowóz dzieci na zajęcia popołudniowe, organizacja wakacji, ferii 2. Planowanie sposobu rozwiązania problemu, 3. Realizacja przyjętego rozwiązania, 4. Wspólne świętowanie	Wkład własny organizacji, budżet gminy, dotacje z organizacji pozarządowych i środków Europejskiego Funduszu Społecznego, sponsorzy lokalni, wolontariat
Program przeciwdziałania agresji	Zmniejszająca się liczba konfliktów (dzieci uzgadniają ze sobą kwestie sporne bez przemocy)	Urząd Gminy	1. Opracowanie projektu organizującego miejsca wspólnych zabaw sportowych dorosłych i dzieci, w których obowiązują zasady „stop agresji” 2. Systematyczna organizacja wspólnych zabaw sportowych w zorganizowanych w projekcie miejscach 3. Organizacja warsztatów wspierających rodziców w ich umiejętnościach wychowawczych przeciwdziałania agresji oraz wypełnianiu innych funkcji rodziny, ważnych z perspektywy zapewniania odpowiednich warunków do wychowywania dzieci (np. doradztwo dla rodziców przy szukaniu pracy, wypełnianiu wniosków dla rolników, współpraca z pomocą społeczną)	Dotacja programu „Dla Dzieci”, środki gminy i wkład własny uczestników
Jadą, jadą goście	Ilość i różnorodność zajęć edukacyjnych imprez środowiskowych organizowanych z udziałem różnych grup turystów odwiedzających gminę	Szkoły, przedszkola, lokalne stowarzyszenia, Gminny Ośrodek kultury, Urząd Gminy, Biblioteka, grupy nieformalne	1. Opracowanie wspólnie z właścicielami kwater i hoteli harmonogramu wspólnych imprez z gośćmi odwiedzającymi Gminę Stoszowice 2. Wspólne przygotowanie miejsc do zabawy dla małych dzieci miejscowych i goszczących w gminie	Lokalni producenci, kwaterodawcy, budżet gminy, dotacje zewnętrzne
Gminna kampania na rzecz profilaktyki alkoholowej	Zmniejszająca się liczba osób spożywających alkohol	Szkoły, przedszkola, lokalne stowarzyszenia, Gminny Ośrodek Kultury, Urząd	1. Organizowanie ogródków piwnych i mini kawiarenek oddalonych od miejsc przebywania dzieci 2. Akcja społeczna promująca różne sposoby rodzinnego	Gminny fundusz profilaktyki alkoholowej

Działania, programy	Wskaźnik realizacji	Instytucje odpowiedzialne	Harmonogram	Źródła finansowania
		Gminy, grupy nieformalne	spędzania czasu wolnego bez alkoholu	

Cel operacyjny 3 – Instytucjonalizowanie działań skierowanych do małych dzieci

Działania, programy	Wskaźnik realizacji	Instytucje odpowiedzialne	Harmonogram	Źródła finansowania
Powstanie klubów dziecięcych	Liczba założonych klubów, porozumienia o współpracy – mieszkańców, porozumienia społeczne	Szkoły, przedszkola, lokalne stowarzyszenia, Gminny Ośrodek Kultury, Urząd Gminy, grupy nieformalne	1. Powstanie Klubów Dziecięcych Przykłady – np. Kluby Małego Czytelnika, Mądrali, Rowerzysty, Turysty, Piłkarzy itp. 2. Cotygodniowe spotkania w klubach – dzieci wspólnie bawią się pod opieką dyżurujących dorosłych 3. Comiesięczne, kwartalne spotkania rodziców klubowiczów z psychologami, pedagogami zabawy 4. Powstanie gminnego stowarzyszenia na rzecz edukacji małego dziecka	Wkład własny organizacji, budżet gminy, dotacje z organizacji pozarządowych i środków Europejskiego Funduszu Społecznego, sponsorzy lokalni, wolontariat

ZAKOŃCZENIE

Niniejsza strategia jest propozycją jednolitego dokumentu, który zakłada całościowe podejście do edukacji dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, uwzględnia znaczenie jakościowej edukacji elementarnej dla dalszego rozwoju młodego, kształtującego się człowieka. Proponowane rozwiązanie wskazuje podobny sposób pracy z dzieckiem w przedszkolu, szkole i rodzinnym domu charakteryzujący się podmiotowym i zindywidualizowanym podejściem do wychowanka. Strategia rozwoju edukacji elementarnej akcentuje wpływ rodziny na rozwój dziecka, jego czynną rolę w procesie zdobywania wiedzy przez dziecko oraz właściwą postawę emocjonalną.

Strategia rozwoju edukacji elementarnej określa obszary, cele programów oraz zasady ich konstruowania, pozostawiając twórcom programów swobodę wyboru treści, metod i form edukacyjnych. Wskazano w niej na ogólne warunki i te typy sytuacji, które ułatwiają wspieranie rozwoju dziecka. Rozwinięcie i uszczegółowienie określonych w strategii treści powinno nastąpić w indywidualnych programach.

Ze względu na odmienne potrzeby i możliwości dzieci (np. 4 letnich i uczniów klasy III), każdy poszczególny zapis w strategii sformułowany został tak, aby można było dobrać i rozwinąć odpowiednie cele programowe dla każdego dziecka w danym wieku.

Strategia rozwoju edukacji elementarnej ujmuje całościowo dwa traktowane dotąd odrębnie okresy: wychowania przedszkolnego i kształcenia zintegrowanego. Tak skonstruowany dokument zobowiązuje nauczycieli szkół podstawowych do wykorzystywania efektów edukacji w przedszkolu, a nauczycieli przedszkoli do uwzględniania przyszłości edukacyjnej dziecka w szkole. We wszystkich działaniach ważna zawsze pozostaje aktywna rola rodziców.

Niniejszy dokument ma na celu wskazanie na znaczenie edukacji elementarnej i jej jakości dla prawidłowego rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym. Strategia najogólniej rzecz ujmując ma pomóc w stworzeniu lepszego środowiska rozwoju małych dzieci, przy szerokim współudziale osób zainteresowanych tym obszarem. Wczesne rozpoczęcie edukacji małych dzieci w przedszkolach i w klasach I – III szkoły podstawowej umożliwia zapewnienie ciągłości wychowania i kształcenia, prawidłowości rozwoju, uwzględnienie indywidualizmu każdego dziecka oraz kontekstu kulturowego i społecznego. Strategia stara się skupiać na problemach dotyczących uczenia się dziecka, budowania poczucia własnej wartości i tworzenia relacji społecznych. Nawiązuje również do problemów, z jakimi na co dzień spotykają się osoby najbardziej zainteresowane rozwojem dzieci – czyli rodzice i nauczyciele. Stara się wypracować mechanizmy wzajemnego ich współdziałania i wspierania się w trudnej roli wychowania i edukowania.

Rozwój edukacji elementarnej w gminie Stoszowice realizowany będzie m.in. poprzez:

- wspieranie dziecka w poznawaniu siebie oraz budowanie pozytywnego obrazu własnego ja,
- tworzenie warunków umożliwiających dziecku czynny udział w uczeniu się oraz opanowanie sprawności niezbędnych w dalszej nauce szkolnej (czytania, pisanie i rachowania),
- inicjowanie i wspieranie spontanicznej aktywności dziecka wewnątrznie motywowanej wynikającej z jego potrzeb,
- umożliwianie dziecku działań kreatywnych,
- tworzenie warunków do przeżywania przez dziecko satysfakcji z własnego działania i osiągniętych sukcesów,
- wspieranie dziecka w odnajdywaniu swego miejsca w grupie rówieśników i nawiązywaniu pozytywnych kontaktów z innymi osobami,
- tworzenie odpowiednio do możliwości i potrzeb warunków do rozwijania aktywności i sprawności fizycznej dziecka,
- budowanie poczucia przynależności dziecka do rodziny, społeczności lokalnej, regionu, kraju i Europy przez poznawanie kultury, obyczajów i tradycji.

Nauczyciel wobec rodziców wg strategii pełnić ma przede wszystkim funkcję doradczą i wspierającą. Nauczyciel nie może zastępować rodziców w ich obowiązkach wychowawczych. To na

rodzicach spoczywa obowiązek tworzenia warunków, w których dziecko jest wspierane w budowaniu pozytywnego obrazu siebie przez umożliwianie mu samodzielnego wykonywania zadań, realizowania zamiarów i zainteresowań. W ten sposób następuje budowanie własnej wartości dziecka, wzmacnianie w nim wiary we własne możliwości, podejmowanie ważnych dla niego ról oraz kreatywności w różnych dziedzinach.

Dziecko kończące edukację elementarną powinno charakteryzować się m.in.:

- ciekawością świata, gotowość do podejmowania zadań oraz satysfakcja z ich wykonania,
- gotowością do stawiania pytań, budowania hipotez, przewidywania oraz odkrywania,
- samodzielnością w odkrywaniu pojęć, zależności i zjawisk,
- wiarą w siebie i gotowość do pracy nad sobą,
- umiejętnością porządkowania swojej wiedzy oraz prezentowania pomysłów i argumentów w rozmowie,
- umiejętnością konstruowania powiązań pomiędzy nowymi informacjami i wiedzą, którą już posiada,
- umiejętnością czytania i pisania, liczenia w zakresie 100,
- zdolność do kreatywnego działania,
- umiejętność angażowania się w pracę zgodnie z własnymi możliwościami i zainteresowaniami,
- odpowiedzialność za swoje uczenie się oraz współuczestniczenie w projektowaniu, organizowaniu i badaniu swoich doświadczeń edukacyjnych,
- umiejętność wyrażania, w różnych formach, swoich idei, przekonań i wartości,
- umiejętność relacjonowania własnych doświadczeń i wiedzy wyniesionych z najbliższego środowiska i z kontaktów z innymi źródłami informacji,
- zdolność do nawiązywania pozytywnych kontaktów emocjonalnych,
- umiejętność pracy w różnych grupach oraz uczenia się tak od nauczyciela jak i rówieśników,
- gotowość do wykorzystywania posiadanej wiedzy oraz swych umiejętności w sytuacjach życia codziennego,
- umiejętność dostrzegania oraz uświadamiania sobie i innym zagrożeń oraz umiejętność stosowania zasad bezpieczeństwa i korzystania z pomocy w zagrażających sytuacjach,
- umiejętność korzystania z podstawowych zasad zdrowego stylu życia.

Rozwój edukacji elementarnej wynika z konieczności:

- tworzenia lepszych warunków do rozwoju możliwości dzieci w tym okresie,
- uwzględnienia w projektowaniu zmian edukacyjnych wyników światowych badań psychologicznych i pedagogicznych oraz doświadczeń innych krajów w organizowaniu edukacji elementarnej,
- zwiększenia stopnia upowszechnienia elementarnej edukacji,
- zlikwidowania bądź złagodzenia progu między przedszkolem i szkołą,
- zapewnienia ciągłości oddziaływań edukacyjnych w najważniejszym okresie rozwoju dziecka,
- zapewnienia szans edukacyjnych dzieciom pochodzącym z różnych środowisk,

Podsumowując, celem strategii jest tworzenie dziecku, odpowiednio do jego możliwości i potrzeb, warunków do optymalnego rozwoju we wszystkich sferach życia. Kluczową rolę w edukacji elementarnej odgrywa umożliwienie dziecku przyswojenia wiedzy i poznawania świata (zwłaszcza rozwijania umiejętności mówienia, słuchania, czytania ze zrozumieniem, pisania oraz umiejętności matematycznych, komunikowania się i budowania relacji społecznych), umiejętności działania w świecie i wartościowania.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Andrzej Szwaja

SPIS TABEL

Tabela Nr 1 Poziom wykształcenia w grupie wiekowej powyżej 13 lat	7
Tabela nr 2 Poziom wykształcenia w grupie wiekowej 20 – 29 lat	8
Tabela nr 3 Liczba mieszkańców w gminie	8
Tabela nr 4 Liczba zameldowań, wymeldowań, narodzin i zgonów w gminie	8
Tabela nr 5 Liczba urodzeń w Gminie Stoszowice lata 1990 – 2005	9
Tabela nr 6 Imprezy Gminy Stoszowice	15
Tabela nr 7 Struktura podmiotów gospodarczych prowadzących działalność pozarolniczą, zarejestrowanych w urzędowym rejestrze podmiotów gospodarczych	16
Tabela nr 8 Dochody Gminy Stoszowice w 2005 r.	17